

TWINTIGSTE EDITIE VAN THE EUROPEAN FINE ART FAIR GOED BEZOCHT

The European Fine Art Fair (TEFAF) wordt algemeen gezien als de belangrijkste kunst- en antiekbeurs ter wereld met 220 vooraanstaande internationale handelaren uit vijftien landen. TEFAF Maastricht biedt een ongekende verscheidenheid aan unieke kunstwerken en kunstvoorwerpen.

Oorspronkelijk maakte de beurs naam met Vlaamse en Hollandse meesters. Dat is inmiddels aangevuld met een uitgebreid aanbod van Italiaanse, Spaanse, Franse, Duitse en Engelse schilder- en beeldhouwkunst, grafiek en tekeningen van de 13de tot en met de 19de eeuw. Tevens worden er antiquiteiten en objets d'art zoals juwelen, zilver en glas, meubels en Aziatica aangeboden. De sectie Moderne kunst beslaat tegenwoordig ruim 25% van het beursoppervlak. Het totale aanbod omvatte meer dan 20.000 kunstvoorwerpen.

Silvio Berlusconi was een van de aanwezigen.

De twintigste editie van TEFAF, die van 9 tot en met 18 maart in het MECC te Maastricht werd gehouden, trok opvallend veel nieuwe verzamelaars, onder meer uit Duitsland en Spanje. Onder de bezoekers bevonden zich ook internationaal bekende personen als Silvio Berlusconi, de voormalige premier van Italië, Formule 1-coureur Michael Schumacher en enkele topinterieurontwerpers zoals Sig Bergamin en Jorge Elias uit Sao Paulo en Bruce

Bierman uit New York. Vertegenwoordigers van ruim 125 internationale musea bezochten deze prachtige beurs om hun collecties te verrijken. De beurs heeft circa 71.000 bezoekers getrokken.

Aziatica

Er waren dit jaar maar liefst zeventien kunsthandelaren gespecialiseerd in Aziatica aanwezig, een bewijs van de snel groeiende aandacht voor Aziatische kunst in de internationale kunstwereld. Robert Hall uit Londen heeft menig verzamelaar weer verblijd met zijn fraaie collectie

Bronzen tapir, ingelegd met goud en turkoois.

Chinese snuiflesjes. Grace Wu Bruce uit Hongkong, een van de meest vooraanstaande experts ter wereld op het gebied van Chinees meubilair, kwam met enkele bijzondere stukken uit de Ming dynastie.

Voor het eerst in 78 jaar werd een zeldzaam 2.500 jaar oud bronzen beeld van een tapir aan het publiek getoond, die op miraculeuze wijze de turbulente Chinese geschiedenis heeft overleefd. Het diende ooit als wijnavat, waarbij de snuit als schenktuit fungeerde. Het was tevens het duurste archaische Chinese bronzen beeld ooit aangeboden, met een vraagprijs van € 9,2 miljoen. Littleton & Hennessy Asian Art uit Londen verkocht het aan een Chinese verzamelaar. 'We zijn uitermate verheugd dat het zijn weg naar China heeft teruggevonden', stelt James Hennessy. 'De nieuwe eigenaar zal het uitzonderlijke object waarschijnlijk aan een belangrijk museum schenken.'

www.littletonandhennessy.com

Oude en nieuwe meesters

Haboldt & Co uit Parijs verkocht onder meer *Stilleven met asperges, kruisbessen en aardbeien* van Adriaen Coorte en een genrestuk van Jan Steen. Konrad Bernheimer toonde zich zeer tevreden met de verkoop van onder andere werk van Rachel Ruysch en *Het ongelijke paar* van Lucas Cranach de Oude, dat naar een Duitse verzamelaar van hedendaagse kunst ging. Zijn collega Johnny van Haeften merkte op dat het opvallend is dat nu ook verzamelaars van moderne en eigentijdse kunst belangstelling tonen voor oude meesters. Hij verkocht onder meer zijn topstuk, een uitzonderlijk groot Italiaans landschap van de Utrechtse italianisant Jan Both.

www.johnnyvanhaefte.com

**Een Italiaans
landschap van
Jan Both.**

Red House in Norway van Albert Marquet.

De befaamde galerie Wildenstein & Co uit New York was samen met partner Pace-Wildenstein voor het tweede jaar aanwezig op TEFAF. Nanne Dekking, vice-president, over hun participatie: 'Ons eerste jaar leek eigenlijk niet te overtreffen, we verkochten toen tijdens de openingsavond drie belangrijke impressionisten en vier Lodewijk XIV sculpturen. Dit jaar hing er een veel bedachtzamer sfeer onder de kopers. Maar doordat het rustiger was, kon je echt contact hebben met potentiële klanten en dat resulteerde voor ons in grote aankopen direct na de beurs. Aan een Indiase klant die we hebben ontmoet in Maastricht verkochten we de week na de beurs een Monet en een Renoir. Waar wij heel tevreden over zijn, is de aandacht voor belangrijke werken van de Franse schilder Albert Marquet. Nu er nauwelijks meer goede impressionisten te verkrijgen zijn, verwachten wij dat schilders als Marquet in waarde zullen toenemen. De drie Marquets die we naar Maastricht hadden meegenomen, werden binnen enkele dagen verkocht aan serieuze verzamelaars.'

Dochteronderneming PaceWildenstein verkocht al tijdens de preview Picasso's *Femme à la coiffe d'Arlesienne sur fond vert* voor bijna € 12 miljoen.

www.wildenstein.com

Oude meesters waren volgens traditie zeer in trek, naar schatting was 70% van de schilderijen die momenteel op de markt zijn te bezichtigen. Het sfeervolle Rembrandteske *Portret van een jong meisje*, geschilderd door Jan Lievens, van David Koetser Gallery uit Zürich, is aangekocht door één van de topverzamelaars van Hollandse oude meesters in de V.S. De vraagprijs bedroeg € 3,1 miljoen. www.koetsergallery.com

***Portret van een jong meisje* van Jan Lievens.**

Aon Artscope, sponsor:

'Als grootste internationale makelaar in kunstverzekeringen is de aanwezigheid van Aon Artscope op TEFAF welhaast een vanzelfsprekendheid. Veel van de standhouders zijn cliënt van Aon Artscope en onze aanwezigheid biedt een gelegenheid de contacten met deze relaties te verstevigen. Daarnaast stellen de corporate cliënten van Aon een bezoek aan de TEFAF ook altijd weer op prijs. Immers ook als je de TEFAF niet als

mogelijke koper bezoekt is het, vanwege de zeer hoge kwaliteit alsmede de grote variëteit van de kunstvoorwerpen die ter verkoop worden aangeboden, zonder enige twijfel steeds weer de moeite waard om naar Maastricht af te reizen.

- Cees Kortleve, Director Aon Artscope

Ook bij Kunsthandel Frans Jacobs/Judith Bouwknecht Contemporary was een mix van klassieke en hedendaagse kunst te vinden, waaronder een fraai schilderij van Paul Delvaux, *La Sybille* uit 1973. 'Wij hebben de Delvaux verkocht aan een Amerikaanse verzamelaar, en daarnaast verscheidene Dufy's en een Chagall', vertelt Judith Bouwknecht. Van de hedendaagse kunst verkochten zij groot aantal werken van Graham Dean, en het beeld 'Standing Man' van Sean Henry. Behalve een galerie in Amsterdam hebben ze sinds vorig jaar een vestiging in Parijs. Hun aanbod van hedendaagse kunst wordt binnenkort uitgebreid met de Amerikaanse schilderes en fotografe Lindsey Nobel.

www.jacobsfineart.com

***La Sybille* van Paul Delvaux.**

***'Het was ouderwets
sfeervol'***

Iconen

Iconen vormen een aparte tak van de kunst. Bij Tóth-Ikone uit Amsterdam stond een bijzonder reisicoon, namelijk een opvouwbare iconostase uit Rusland uit het midden van de 19de eeuw. Deze vijftiendelige reisonostase is een verkleinde vorm van de iconostase-wand in de orthodoxe kerk, bestaande uit iconen die gerangschikt zijn volgens een vast patroon. Zo'n reisonostase werd onder andere gebruikt door de aalmoezenier van het leger tijdens openbare erediensten in het veld. Het geheel is opvouwbaar tot een handzaam pakketje dat men mee op reis nam.

www.tothikonen.com

Vijftiendelige reisonostase.

Armband van Jules Wièse.

Juwelen

Op het gebied van juwelen waren behalve topmerken als Chopard en Buccellati ook bijzondere antieke stukken te zien. **Epoque Fine Jewels uit Kortrijk** is gespecialiseerd in Art Nouveau en Art Deco juwelen, zoals van Rene Lalique. Patricia de Wit vond het grote aantal Amerikaanse kopers dit jaar opvallend, en ook de musea toonden massaal belangstelling. 'Het Parijse museum 'Petit Palais' (Musée des Beaux-Arts de la Ville de Paris) kocht een uitzonderlijke driedimensionale armband in neorenaissance stijl van Jules Wièse, vervaardigd rond 1855 in goud, zilver en email. De juwelen van Jules Wièse zijn uitermate zeldzaam.'

Tel: +32 (0)56 21 01 02.

AXA Art, hoofdsponsor

'kunstverzekeraar zet kunstroofstal in spotlights'

TEFAF 2008 zal worden gehouden van 7 t/m 16 maart 2008.
Voor meer informatie zie: www.tefaf.com.